

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PRÁVA

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Zákon o finanční kontrole

Vypracovala: Bc. Michaela Šrámková

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Ing. Pavel Pikola

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta provozně ekonomická

Katedra práva

Akademický rok 2007/2008

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Michaela Šrámková

obor Veřejná správa a regionální rozvoj - k.s. Hradec

Vedoucí katedry Vám ve smyslu Studijního a zkušebního řádu ČZU v Praze čl. 17 odst. 2 určuje tuto diplomovou práci.

Název tématu: **Zákon o finanční kontrole**

Struktura diplomové práce:

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika
3. Právní úprava problematiky zákona o finanční kontrole
4. Problematika finanční kontroly v ČR
5. Postup při provádění finanční kontroly
6. Příklady z praxe
7. Zjištěné poznatky a jejich vyhodnocení
8. Závěr
9. Seznam literatury
10. Přílohy

Rozsah původní zprávy: 50 - 60 stran

Seznam odborné literatury:

DVOŘÁK, B. - DVOŘÁKOVÁ, J. Zákon o finanční kontrole v praxi a předpisy související. Pardubice: Český a moravský účetní dvůr, 2003. ISBN 80-903246-0-6
HÁJEK, K. Řídící kontrola v příspěvkových organizacích. 1. vyd., Vyškov: I. Spirová, 2004. ISBN 80-239-2334-X
NOVÁKOVÁ, I. - VELÍŠKOVÁ, A. Finanční kontrola ve veřejné správě. Praha: Bova Polygon, 2005. ISBN 80-7273-124-6
REKTOŘÍK, J. Kontrolní systémy veřejné správy a veřejného sektoru. 1. vyd., Praha: Ekopress, 2003. ISBN 80-86119-72-6
Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě v platném znění
Zákon č. 123/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole) v platném znění
Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí v platném znění
Zákon č. 421/2004 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí v platném znění
Elektronické zdroje, internetové stránky:
Ministerstva financí

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Ing. Pavel Pikola**

Termín odevzdání diplomové práce: duben 2009

Vedoucí katedry

Děkan

V Praze dne: 9.1.2008

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci „Zákon o finanční kontrole“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15. dubna 2009

.....

Poděkování

Chtěla bych poděkovat všem, kteří mi umožnili vytvoření této diplomové práce. V první řadě chci poděkovat svým kolegům a zaměstnavateli, kteří mi vytvořili dobré podmínky pro studium.

Dále bych ráda poděkovala vedoucímu své diplomové práce JUDr. Ing. Pavlu Pikolovi, za jeho čas, odborné vedení a cenné připomínky při zpracování této práce.

Zákon o finanční kontrole

Law of financial control

Souhrn

Diplomová práce se věnuje tématu „zákon o finanční kontrole“. První kapitoly jsou zaměřeny na vysvětlení základních pojmů a teoretických definic.

Detailněji se práce zabývá uplatňováním tohoto zákona v obcích, které nemají zákonnou povinnost zřídit odbor vnitřního auditu. Cílem práce je zjistit a ukázat na základní problémy, které v souvislosti se zaváděním a dodržováním tohoto zákona musí obce řešit. Nedílnou součástí práce je i dotazníkové šetření zaměřené na potřebné kontroly a jejich provádění v praxi. V další kapitolách jsou vybrány nejčastější problémy a možné návrhy na jejich řešení.

Institut finanční kontroly je do našeho zákonodárství zařazen teprve od roku 2002. I když za dobu své existence prošel již mnohými změnami, stále neřeší spoustu problémů vyplývajících z praxe.

Summary

The subject of this Diploma is Finance Controlling Law. The first chapters of the Diploma present relevant definitions and terms.

In more details, the Diploma deals with application of the law in small municipalities, which are not obliged to establish internal audit department by law. The goal of the Diploma is to identify and point fundamental issues out, which with regards of this law the small municipalities must deal with. The integral part of the Diploma is the Questionnaire focusing on required control mechanisms and their applications. In the following chapters, the most common issues are listed and their potential solutions suggested.

The finance controlling institute was incorporated into our legislation only in 2002. Even though it has been modified several times, still many issues resulting from their application remain unsolved.

Klíčová slova:	Key words
finanční kontrola	Financial control
hlavní účetní	Chief accountant
interní audit	Internal audit
příkazce operace	Originator of operation
řídící kontrola	Managing kontrol
správce rozpočtu	Administrator of burget
vnitřní kontrolní systém	Internal control system

Obsah:

1. Úvod.....	10
2. Cíl práce a použitá metodika.....	10
3. Právní úprava problematiky zákona o finanční kontrole	12
3.1. Zákonná úprava.....	12
3.2. Pojem finanční kontrola	12
3.3. Zákonná úprava ČR ve srovnání s legislativou EU	16
4. Problematika finanční kontroly v ČR	17
4.1. Působnost a postavení obce v systému finanční kontroly.....	17
4.2. Vnitřní kontrolní systém	18
4.2.1. Řídící kontrola.....	18
4.2.2. Interní audit	20
4.2.3. Kontrolní a finanční výbor	22
4.3. Veřejnosprávní kontrola.....	22
4.4. Výsledky kontrol.....	24
4.5. Vývoj finanční kontroly v souladu s předpisy EU.....	25
5. Postup při provádění finanční kontroly.....	27
5.1. Realizace řídicí kontroly	27
6. Příklady z praxe	29
6.1. Dotazník.....	31
6.2. Veřejnosprávní kontrola.....	38
6.3. Vnitřní kontrolní systém	40
7. Zjištěné poznatky a jejich vyhodnocení.....	43
8. Závěr	47
9. Seznam literatury	48
10. Přílohy.....	49

Seznam tabulek:

Tabulka 1: Velikostní skupiny obcí 2008	29
Tabulka 2: Počet zúčastněných obcí v dotazníkovém šetření	31
Tabulka 3: Zúčastněné obce podle krajů.....	31
Tabulka 4: Počet zaměstnanců	32
Tabulka 5: Počet obcí s odborem vnitřního auditu	32
Tabulka 6: Příkazce operace	32
Tabulka 7: Počet obcí se sloučenou funkcí správce rozpočtu a hlavní účetní	32
Tabulka 8: Počet porušení použití finančních prostředků dle zákona o finanční kontrole	33
Tabulka 9: Výkon vnitřního auditu	33
Tabulka 10: Jednotlivé druhy auditu podle pravidelnosti	34
Tabulka 11: Výsledky veřejnoprávních kontrol.....	37
Tabulka 12: Objem prověřených prostředků.....	37
Tabulka 13: Pověření příspěvkové organizace k provádění veřejnosprávní kontroly	37
Tabulka 14: Návrh jednotlivých druhů auditů a jejich zaměření	44

Seznam grafů:

Graf 1: Velikostní skupiny obcí v roce 2008	29
Graf 2: Celostátní hrubý výnos sdílených daní v letech 2005 až 2009	30
Graf 3: Druhy kontrol podle zaměření	35
Graf 4: Počet provedených veřejnoprávních kontrol za kalendářní rok 2008	36

1. Úvod

Dne 1. ledna 2002 vstoupil v účinnost zákon č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů. Tento zákon byl přijat jako jeden z nezbytných kroků pro vstup České republiky do Evropské unie.

Zákon o finanční kontrole doznal za dobu své existence řady změn a upřesnění, ale stále není upraven jeho základní problém. Platí jak pro ministerstva s tisícem zaměstnanců a s komplikovanou vnitřní strukturou, tak i pro základní školu s jedním zaměstnancem zpracovávajícím ekonomickou agendu.

2. Cíl práce a použitá metodika

Cílem této diplomové práce je seznámit nejprve se základní právní úpravou problematiky zákona o finanční kontrole, vysvětlit důvody existence tohoto systému kontrol, popsat postup při provádění finančních kontrol, pravomoce nejdůležitějších orgánů a dále vybrané praktické zkušenosti. Předmětem těchto kontrol jsou veškeré veřejné finanční prostředky, se kterými organizace hospodaří, příjmy a výnosy z hlavní i vedlejší činnosti, dotace a příspěvky z rozpočtů územních samosprávných celků, finanční prostředky poskytnuté z fondů Evropské unie, příjmy a výnosy z pronájmů bytových a nebytových prostor, hmotného a nehmotného majetku, výdaje a náklady, nakládání s majetkem, jeho zařazení, průběžné účtování a jeho vyřazování. Důležitou součástí kontrol je i inventarizace, její rozsah, způsob i vypořádání inventurních rozdílů.

Pro získání teoretických znalostí je nezbytné prostudovat odbornou literaturu a aktuální znění potřebných zákonů. Přehled těch nejdůležitějších je uveden v seznamu literatury. Znění zákonů platných ke dni napsání této diplomové práce bylo čerpáno z Portálu veřejné právy České republiky¹.

¹ Dostupné také www: http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/6966/_s.155/6966/place

Pro praktickou část práce byly využity metody sociologického výzkumu. Detailněji se diplomová práce zabývá praktickými problémy v obcích s méně než 3 000 obyvateli. Důležitým zdrojem informací byl dotazník, rozeslaný pomocí konference účetních obcí. A další informace byly zjištěny přímým dotazováním, vlastními zkušenostmi autora v této oblasti a studiem webových stránek zabývajících se touto problematikou. Výsledky jsou slovně zhodnoceny a uvedeny do tabulek a grafů.

Použité metody:

- pozorování
- analýza dokumentů
- dotazníkové šetření
- interpretace právních předpisů

3. Právní úprava problematiky zákona o finanční kontrole

3.1. *Zákonná úprava*

Finanční kontrolu ve státní správě upravuje zákon č. 320/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dále pak vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí a zákon č. 421/2004 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí. Dále se k problematice prováděných kontrol vztahuje zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole a samozřejmě zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

3.2. *Pojem finanční kontrola*

Finanční kontrola je charakteristická pro oblast veřejné správy. Zahrnuje kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř veřejné správy. Finanční kontrolu lze také nazvat kontrolou veřejnosprávní. Kromě finanční kontroly existují v ČR i další typy kontrol vykonávané podle jiných zákonů a podle jiných pravidel. Kontroly se liší především formálními náležitostmi, kontrolními postupy a kontrolními závěry.

Finanční kontrolu tvoří:

- systém finanční kontroly vykonávané kontrolními orgány, tzv. veřejnosprávní kontrola
- systém finanční kontroly vykonávané podle mezinárodních smluv
- vnitřní kontrolní systém, tzv. řídicí kontrola a interní audit.²

² § 3 odst. 1 zákona č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů

Pod pojmem veřejná finanční podpora rozumíme dotace, příspěvky, návratné finanční výpomoci a další prostředky nebo záruky poskytnuté ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu územního samosprávného celku nebo z rozpočtu státních fondů.

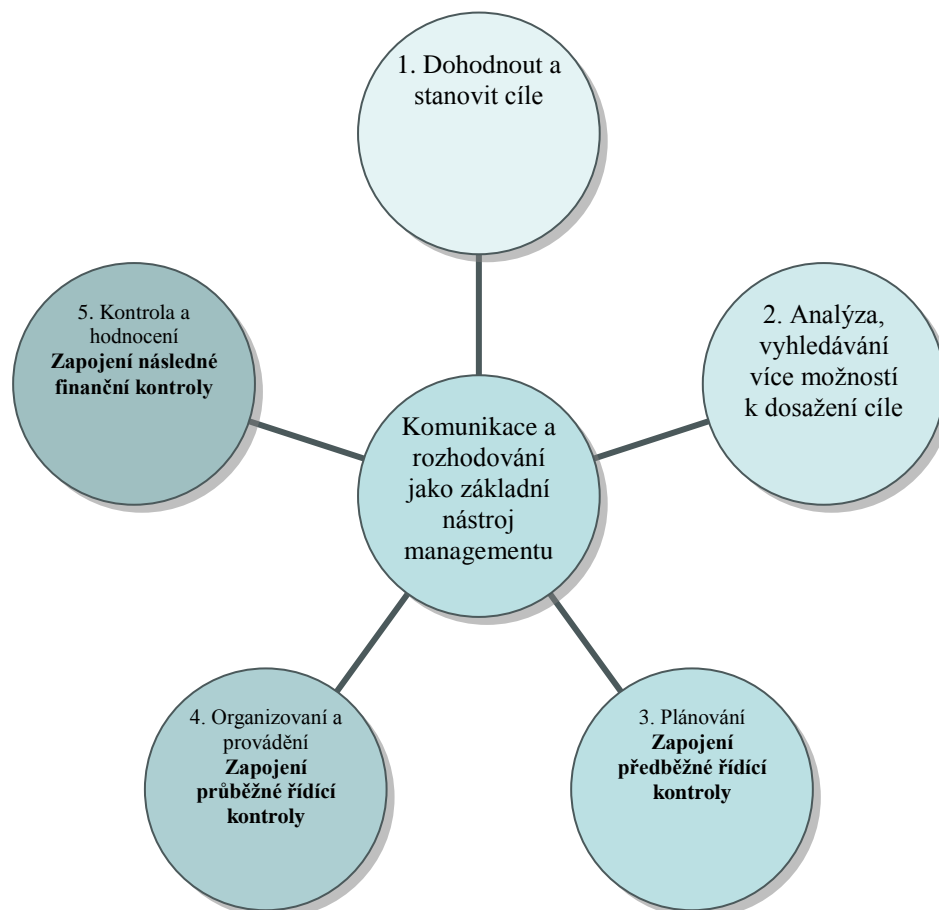
Příjemcem veřejné podpory může být obec jako příjemce dotací a přechodných výpomocí ze státního rozpočtu nebo z kraje, obcí zřizovaná organizační složka, příspěvková organizace jako příjemce neinvestičních a investičních příspěvků na činnost od obce. Dále to mohou být občanská sdružení, neziskové organizace a další subjekty, kterým obec poskytla veřejnou finanční podporu.

Do předmětu finanční kontroly patří rovněž kontrola nakládání a kontrola hospodaření s majetkem svěřeným příspěvkové organizaci ze strany územního samosprávného celku, nebo kontrola majetku České republiky, se kterým hospodaří státní příspěvková organizace.

Cílem finanční kontroly je kontrola dodržování právních předpisů, hospodárného, efektivního a účelného výkonu státní správy, zajišťování ochrany veřejných prostředků proti rizikům, kontrola správnosti, úplnosti a průkaznosti informací a hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy.

Finanční kontrola by také již měla být automatickou součástí manažerské práce i ve veřejném sektoru. Z teorie řízení také jednoznačně vyplývá, že nedílnou součástí je vždy kontrola.

Obrázek 1: Cyklus manažerské práce

Zdroj: Rektořík, J., Šelešovský, J. a kol.: Jak řídit kraj, město a obec. IV.Díl Brno MU, 2002 str. 20 – doplněno autorem práce

Odpovědnost za správnost finančního řízení a kontroly subjektů veřejného sektoru má vždy vedoucí orgánu veřejné správy. Zdůraznění důležitosti chápání a aplikace mezinárodních standardů a norem v managementu pro systém vnitřního řízení

a kontroly je také zdůrazněna v Koncepti kontrolního systému v České republice se zaměřením na finanční kontrolu na léta 2006 až 2013 III. část. odst. 49³.

³ Dostupné také www: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/koncepce_roz_fin_kontroly_23910.html

3.3. Zákonná úprava ČR ve srovnání s legislativou EU

Do oblasti finanční kontroly spadá také využívání finančních prostředků Evropské unie prostřednictvím operačních programů. Mezi právní akty Evropské unie patří především: nařízení Komise č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006⁴, dále nařízení Evropského parlamentu a dotčená nařízení Rady. Tato nařízení vycházejí ovšem z předpokladu, že mají členské státy zajištěny zásady finančního řízení ve svém právním řádu.

V dosud poslední platné novele zákona o finanční kontrole č. 298/2007 Sb., je nově obsažena možnost přímo použít dotčené předpisy Evropské unie u auditu při veřejnoprávních kontrolách. Jedná se o kontroly týkající se programů spolufinancovaných Evropskou unií v programovém období 2007 až 2013. U těchto kontrol se dále vychází ze zásad:

- přednost práva Evropské unie před vnitrostátní právní úpravou
- přímého účinku komunitárního práva.

Při výkonu auditu je v těchto případech nezbytné zohlednit mezinárodně uznávané auditorské standardy. V případě nutnosti dokonce některá ustanovení našeho právního řádu přímo vyloučit.

Při porovnávání legislativy Evropské unie a České republiky v oblasti finanční kontroly je zde možné narazit na nepřesné výklady pojmů a nekompatibilní terminologii. Přehled některých rozdílných pojmů je uveden na [www stránkách](http://www.mfcr.cz) Ministerstva financí⁵.

⁴ Dostupné také [www: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakony_40027.html](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakony_40027.html)

⁵ Dostupné také [www: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Priloha_8_Koncepce_PIFC.pdf](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Priloha_8_Koncepce_PIFC.pdf)

4. Problematika finanční kontroly v ČR

4.1. *Působnost a postavení obce v systému finanční kontroly*

Centrální harmonizační jednotkou pro finanční kontrolu je v ČR Ministerstvo financí, které vydává pro zajištění fungování kontrolního systému u organizačních složek státu, jimi zřízených státních příspěvkových organizacích, u územních samosprávných celků a jejich příspěvkových organizacích, metodické pokyny.

Působnost a postavení obce v systému finanční kontroly vychází ze zákona o finanční kontrole. Podle tohoto zákona je obec orgánem veřejné správy, kontrolovanou osobou a kontrolním orgánem. Obec hospodáří s veřejnými prostředky a je financována z veřejné finanční podpory. Kontrolovat obec může krajský úřad, finanční úřad a finanční ředitelství, ministerstva, nejvyšší kontrolní úřad a další instituce podle příslušných zákonů. Obec je povinna vykonávat vnitřní finanční kontrolu v rámci svých řídicích a kontrolních pravomocí a veřejnosprávní kontrolu žadatelů nebo příjemců veřejné finanční podpory, kterou jim poskytuje. Jsou to například sportovní oddíly, tělovýchovné jednoty, zájmová sdružení a další. Dále kontroluje hospodaření s veřejnosprávními prostředky u svých zřizovaných příspěvkových organizací. Jsou to například mateřské a základní školy. Organizace nebo příspěvková organizace vykonává veřejnosprávní kontrolu pouze tehdy, pokud je k tomu zmocněna zvláštním právním předpisem. Může se jednat například o sdružené prostředky na společně financované akce, hrazené z fondu kulturních a sociálních potřeb.

Za zajištění finanční kontroly v obcích, její zavedení, organizování, řízení a zajištění přiměřenosti a účinnosti nesou zodpovědnost starostové. Ze zákona mají povinnost finanční kontrolu organizovat, dbát, aby finanční kontrolu vykonávali zaměstnanci s kvalifikačními předpoklady, u nichž nehrozí střet zájmů, dále musí zajistit objektivní výkon finanční kontroly, určují konkrétní cíle a sledují a vyhodnocují výsledky finanční kontroly ⁶.

⁶ § 5 odst. a) až e) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů

Krajský úřad prověřuje ve vztahu k veřejnosprávní kontrole u obcí a jimi zřízených organizací pouze skutečnosti týkající se poskytnutí prostředků ze státního rozpočtu, soulad s právními předpisy a hospodárnost, účelnost a efektivnost při nakládání s prostředky státního rozpočtu.⁷

4.2. Vnitřní kontrolní systém

Oblast vnitřního kontrolního systému se dělí podle zákona na finanční kontrolu zajišťovanou odpovědnými zaměstnanci jako součást vnitřního řízení a interní audit jako organizační oddělení a nezávislé přezkoumání a vyhodnocování přiměřenosti a účinnosti řídicí kontroly. Cílem finanční kontroly je především kontrola dodržování právních předpisů při hospodaření s veřejnými prostředky a zajištění ochrany veřejných prostředků proti rizikům, způsobeným porušením právních předpisů, nevhodným, neúčelným nebo neefektivním nakládáním s veřejnými prostředky nebo trestnou činností. Vnitřní kontrolní systém má také sloužit k včasnému a spolehlivému informování vedoucích orgánů veřejné správy o nakládání s veřejnými prostředky, o prováděných operacích i o jejich účetním zpracování.

4.2.1. Řídící kontrola

Vnitřní kontrolní systém je nástrojem využívaným k poskytování přiměřené jistoty pro realizaci cílů vedení orgánů veřejné správy.

Řídící kontrola v souvislosti s finančními a hospodářskými operacemi je rozdělena na kontrolu:

- předběžnou „EX ANTE“
- průběžnou „ON GOING“
- následnou „EX POST“⁸

podle stavu plánované, připravované nebo uskutečňované operace.

⁷ § 9 a § 10 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů

⁸ Dvořák, B., Dvořáková, J.: Pracovní postupy a dokumentace při realizaci veřejnoprávních kontrol a interního auditu. Pardubice: Český a moravský účetní dvůr, 2004 str. 7

Předběžná řídicí kontrola předchází před zahájením finanční nebo hospodářské operace zejména z hlediska přípustnosti a rozpočtového krytí. Tato kontrola je prováděna ve fázi rozhodování o zahájení investičních i neinvestičních záměrů obce, uzavírání smluv a objednávek a rozhodnutí, které ovlivňují výdaje obce. Je posuzováno, zda je navrhovaná operace v souladu s platnými zákony a dalšími právními předpisy, usneseními orgánů obce a vnitřními směrnicemi obce. Dále se pak posuzuje, zda navrhovaná operace odpovídá kritériím hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti. Předběžnou řídicí kontrolu provádí tzv. příkazce operace. To je osoba odpovědná za schvalování finančních a hospodářských operací. V praxi je to nejčastěji starosta nebo místostarosta, ale může to být i jiný obcí pověřený pracovník. Kontrolu rozpočtového krytí finanční operace provádí pracovník určený jako správce rozpočtu. Ze zákona nelze sloučit funkci příkazce operace a správce rozpočtu. V praxi bývá na malých obcích často sloučena funkce správce rozpočtu a hlavní účetní. Je-li známa předem výše závazku a podmínky plnění, jsou tyto výdaje realizovány v režimu individuálního příslibu. Ten určuje výši, složení výdajů i časový průběh plnění. Opakující se a běžné výdaje mohou být realizovány formou limitovaného příslibu na určité období, maximálně však jednoho rozpočtového roku.

Pod pojmem hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy jsou posuzována následující kritéria:

- zda není možné potřebné zajistit ze stávajícího majetku
- zda není možné potřebné zajistit pořízením použitého majetku
- zda je uveden rozpočet na materiál a práci
- zda je cena potřebného nejnížší podle průzkumu trhu
- zda není možné potřebnou službu zajistit stávajícími zaměstnanci
- možná minimalizace rizik.

Průběžná řídicí kontrola je kontrola již probíhající operace. Zahrnuje úsek od vzniku nároku nebo závazku až do splnění dodávky zboží, služby nebo do ukončení prováděných prací. Zejména je prověřováno, zda jsou dodržovány stanovené podmínky a postupy stanovené na počátku operace.

Při následné řídicí kontrole hospodaření se provede celkové zhodnocení správnosti, opodstatněnosti, hospodárnosti, efektivnosti, účelnosti, dodržování zákonů a vnitřních směrnic při nakládání s majetkem a finančními prostředky, dodržení správného zaúčtování. V některých případech se provádí pouze u vybraného vzorku operací. Důležitou součástí tohoto typu kontroly je i ověření, zda jsou kontrolované operace v souladu s právními předpisy, schválenými rozpočty, programy, projekty, uzavřenými smlouvami nebo jinými rozhodnutími přijatými v rámci řízení.

4.2.2. Interní audit

Interní audit je nezávislé a objektivní přezkoumání a vyhodnocování operací a vnitřního kontrolního systému obce. Hlavním cílem interního auditu je kontrola řídicích a kontrolních mechanismů uvnitř orgánu veřejné správy.

Interní audit zahrnuje:

- finanční audit
- audit systémů
- audit výkonu

Finanční audit ověřuje pravdivost a věrné zobrazení majetku, financování a hospodaření ve finančních, účetních a jiných výkazech. Audit výkonů obsahuje efektivnost, hospodárnost a účelnost operací, též kontroluje přiměřenost a účinnost vnitřního kontrolního systému. Audit systémů obsahuje zajištění příjmů, vymáhání pohledávek a financování činnosti obce.

Oblast interního auditu vykonává zaměstnanec organizace a útvar interního auditu je ze zákona podřízen přímo vedoucímu organizace, zejména z důvodu jeho nutné nezávislosti na činnostech, které audituje. Pověřený zaměstnanec musí být organizačně oddělený od řídicích výkonných struktur. Útvar interního auditu může být pověřen i výkonem veřejnoprávní kontroly zejména v oblastech s malou pravděpodobností výskytu nepřiměřených rizik při hospodaření s veřejnými prostředky.

Útvar vnitřního auditu nesmí být pověřován úkoly, které jsou v rozporu s jeho nezávislostí⁹. Jeho činnost je podle zákona o finanční kontrole vymežována střednědobým plánem, vypracovaném na období tří až pěti let, a ročním plánem. Plán sestavuje vedoucí útvaru interního auditu a schvaluje vedoucí orgánu veřejné správy.

Funkci interního auditu u svých zřízených příspěvkových organizací lze za podmínek stanovených zákonem nahradit výkonem veřejnosprávní kontroly.

Obce a městské části hlavního města Prahy, které mají méně než 15 000 obyvatel mohou nahradit funkci útvaru interního auditu přijetím jiných dostatečných opatření. Například kontrolou zajišťovanou kontrolním a finančním výborem na základě pověření zastupitelstva. Pokud toto zajištění není dostatečně účinné, jsou obce povinny útvar interního auditu zřídit.

⁹ § 29 odst 4) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů

4.2.3. Kontrolní a finanční výbor

Zastupitelstvo obce dle zákona o obcích¹⁰ může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory. Finanční a kontrolní výbor obec zřizuje ze zákona vždy. Předsedou těchto výborů je vždy člen zastupitelstva. Výbory plní úkoly, ke kterým je pověřil zastupitelstvo obce. Členem nemůže být starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu a ani osoba nebo osoby zajišťující rozpočtové a účetní práce obce. Tyto výbory jsou ze zákona min. tříčlenné. Finanční výbor provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce. Dále plní další úkoly, kterými je pověřilo zastupitelstvo obce¹¹. Kontrolní výbor provádí ze zákona kontrolu plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, pokud ji má obec zřízenou, dále kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti a plní další úkoly, dle pověření zastupitelstva obce¹². O provedené kontrole oba výbory pořídí zápis, ve kterém blíže specifikují obsah kontroly, zjištěné nedostatky a návrhy opatření k odstranění nedostatků. Tyto zápisy se předkládají k projednání na zastupitelstvu obce. K zápisu je možné připojit vyjádření orgánu nebo zaměstnance, jejichž činnosti se kontrola týkala.

4.3. Veřejnosprávní kontrola

Veřejnosprávní kontroly lze provádět před poskytnutím veřejných prostředků, v průběhu jejich použití a po ukončení operace. Veřejnosprávní kontrola je tímto také rozdělena na předběžnou, průběžnou a následnou. Při rozhodování o schválení použití veřejných prostředků kontrolní orgány prověřují, zda podklady předložené kontrolovanými osobami jsou v souladu se stanoveným úkolem veřejné správy a jsou v souladu s právními předpisy, schválenými rozpočty, programy, projekty či uzavřenými smlouvami. Při předběžné veřejnosprávní kontrole je posuzováno, zda operace odpovídají úkolům veřejné správy a jsou v souladu s právními předpisy, rozpočty, programy či projekty. Při průběžné veřejnosprávní kontrole se posuzuje

¹⁰ § 117 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

¹¹ § 119 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

¹² § 119 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

dodržování stanovených podmínek a postupů, přizpůsobení operací změnám ekonomických, právních a jiných podmínek, dále provádění včasných a přesných zápisů o uskutečňovaných operacích. Při následné veřejnosprávní kontrole je posuzováno, zda kontrolované osoby, které obdržely veřejné prostředky, dodržují povinnost věrného obrazu zdroje, stavu a pohybu veřejných prostředků¹³.

Zákon o finanční kontrole ovšem přímo neřeší, které subjekty by měly výkon veřejnosprávní kontroly zajišťovat. Veřejnosprávní kontrolu dále upravuje zákon č. 552/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podle něho mohou vykonávat veřejnosprávní kontrolu pracovníci kontrolních orgánů na základě písemného pověření¹⁴. Tento zákon dále řeší práva a povinnosti kontrolních pracovníků. Mezi nejdůležitější patří:

- oprávnění vstupovat do objektů, zařízení a provozů
- požadování předložení originálních dokladů
- požadování poskytnutí informací
- ukládání pořádkové pokuty.

Mezi povinnostmi kontrolních pracovníků na druhé straně patří:

- zjistit skutečný stav věci
- oznámit zahájení kontroly a předložit pověření k jejímu provedení
- šetřit práva a právem chráněné zájmy kontrolovaných osob
- pořídít o výsledku kontroly písemný protokol
- zachovat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se při výkonu kontroly dozvěděli¹⁵.

Písemný protokol o provedené kontrole se ve stejnopise předává kontrolované osobě, která potvrzuje svým podpisem, že se s ním seznámila. Pokud kontrolovaná osoba s protokolem nesouhlasí, podá ve lhůtě pěti dnů od seznámení písemně zdůvodněné námitky. O námitkách kontrolovaných osob rozhoduje kontrolní pracovník

¹³ § 11 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴ § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵ § 12 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů

pouze v případě, že jim v plném rozsahu vyhoví, jinak předává námitky vedoucímu kontrolního orgánu.

4.4. Výsledky kontrol

Již v průběhu kontroly má kontrolovaný subjekt povinnost neprodleně odstraňovat zjištěné nedostatky a přijímat konkrétní opatření k nápravě. Do toho spadají i systémová opatření odhalující chybné operace a jejich příčiny. Pokud kontrolní orgán uloží kontrolované osobě opatření k nápravě, má povinnost písemně informovat o této skutečnosti ve lhůtě třech měsíců od jejich uložení. Kontrolovaný subjekt má poté povinnost opět písemně informovat kontrolní orgán o přijatých opatření k nápravě a jejich splnění ve lhůtách stanovených kontrolním orgánem. V případě nepřijetí potřebných opatření nebo nesplnění v určených orgánech mohou kontrolní orgány uložit pokuty. Pokuty poté vybírají nebo vymáhají kontrolní orgány, které je uložily. Při uložení těchto pokut se dále postupuje podle zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení ve znění pozdějších předpisů a při placení a vymáhání podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků ve znění pozdějších předpisů.

V případě závažných zjištění jako je podezření na spáchání trestného činu oznámené orgánům činným v trestním řízení, nebo zneužití veřejných prostředků přesahující hodnotu 300 000 Kč¹⁶, je informováno Ministerstvo vnitra. Kontrolní orgán má ze zákona o finanční kontrole povinnost v případě porušení rozpočtové nebo daňové kázně sdělit své zjištění příslušnému finančnímu úřadu.

Orgán veřejné vykonávající finanční kontrolu zpracuje dle platných zákonů roční zprávu, která zahrnuje údaje a informace o výsledcích jeho finanční kontroly. Ministerstvo financí vyvinulo elektronický komunikační systém¹⁷ umožňující zadávání zprávy přes webové rozhraní elektronickou cestou, která usnadňuje přenos, sumarizaci a vyhodnocování výsledků.

¹⁶ § 22 odst. 6 b) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷ Dostupné také www: <http://app.mfcr.cz/FKVS/default.aspx>

4.5. Vývoj finanční kontroly v souladu s předpisy EU

Další rozvoj finanční kontroly je stanoven v „Koncepci rozvoje systému řídicího a kontrolního systému veřejných financí na úrovni střední, krajské a místní správy“¹⁸. V koncepci je poukazováno na fakt, že řídicí a kontrolní systémy byly v orgánech veřejné správy sice zavedeny, ale nadále kvalita těchto systémů zůstává různá. Mělo by dojít ke zpřesnění odpovědnosti při zajišťování finančního řízení a kontroly a zpřesnění odpovědnosti při jejich auditu. Dále je plánováno vytvoření legislativy pro potřeby interního auditu u malých subjektů veřejného sektoru, u kterých je tato funkce potřeba, ale velikost nedovoluje mít své vlastní auditory.

V oblasti řídicí kontroly má dojít k oddělení odpovědnosti manažerů a hlavních účetních ve všech úrovních řízení a kontroly. Dále vytvořit odpovídající personální, finanční a materiálně technické podmínky pro řádné fungování řídicích a kontrolních mechanismů.

Dále je plánováno posílení klíčové úlohy Centrální harmonizační jednotky Ministerstva financí, která se bude věnovat rozvoji oblasti interního auditu ve všech organizacích veřejného sektoru, které mají zákonnou povinnost tuto funkci zřídit. Mezi měřítky pro stanovení počtu interních auditorů patří:

- objem veřejných příjmů a výdajů
- celkový počet zaměstnanců subjektu
- objem majetku
- objem veřejné finanční podpory
- rozsah korupčního prostoru.¹⁹

U veřejné finanční kontroly v objemu prostředků nad určitý finanční limit je navrhována povinnost zajištění auditu příjemcem dotace. Audit, potvrzující splnění příslušných závazků, by byl financován právě prostřednictvím dotace.

¹⁸ Dostupné také [www](http://www.mfcr.cz):

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/koncepce_roz_fin_kontroly_23910.html

¹⁹ Dostupné také [www](http://www.mfcr.cz):

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/koncepce_roz_fin_kontroly_23910.html

V koncepci je zdůrazněna nutná podpora nezávislosti systému interního auditu, např. mimo jiné posílením statusu vedoucích těchto útvarů. V současné době status neposkytuje dostatečnou ochranu v případném střetu zájmů s managementem. Je doporučeno i zlepšení finančního oceňování auditorské práce. Dále je doporučeno vypracovat systém certifikace profese „interní auditor veřejného sektoru“, jeho vzdělávání, prokazování znalostí, praxe apod. a zařazení tohoto předmětu do studijních programů vysokých škol se specializací na veřejnou správu.²⁰

Je zdůrazněna funkce externího auditu, který nelze nahradit funkcí auditu interního. Externí audit provádí v České republice Nejvyšší kontrolní úřad. Ovšem jeho možnosti kontroly územního samosprávného celku je omezena pouze na oblast státních prostředků. Externí audit může při své činnosti použít výsledky interních auditů a tím zamezit opakovanému provádění stejných činností, či návštěv u stejného kontrolovaného subjektu.

²⁰Dostupné také www:
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/koncepce_roz_fin_kontroly_23910.html bod 67

5. Postup při provádění finanční kontroly

5.1. Realizace řídicí kontroly

Při předběžné řídicí kontrole příkazce operace zkontroluje danou hospodářskou operaci z hlediska nezbytnosti, hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti. Dále je kontrolován zejména soulad s právními předpisy a věcná správnost a úplnost. Shledá-li příkazce operace u připravované operace nedostatky, přeruší schvalovací proces a vyzve předkladatele k doplnění či opravě. Pokud operace splňuje výše uvedené, potvrdí ji svým podpisem příkazce operace a předá správci rozpočtu. Správce rozpočtu při předběžné řídicí kontrole posoudí zejména dodržení rozpočtových pravidel a finanční dopad operace, zejména zda uskutečněním operace nedojde k překročení schváleného, případně upraveného rozpočtu. Správce rozpočtu je dle zákona povinen zkontrolovat, zda podpis příkazce operace je v souladu s podpisovým vzorem a zda je schvalovaná operace v souladu s jeho oprávněním. Shledá-li správce rozpočtu při předběžné kontrole připravované operace nedostatky, přeruší schvalovací postup a oznámí své zjištění písemně příkazci operace s uvedením důvodů. Po provedené kontrole potvrdí správce rozpočtu operaci svým podpisem a předá ji hlavní účetní. Ta provede kontrolu úplnosti a náležitosti podkladu.

Při průběžné řídicí kontrole příkazce operace kontroluje formální a věcnou správnost. Formální správnost znamená kontrolu všech náležitostí dokladu podle daňových a účetních zákonů. Věcná správnost znamená kontrolu souladu uskutečněného plnění s objednávkou či smlouvou. Poté správce rozpočtu určí rozpočtovou položku a předá podklad hlavní účetní. U průběžné kontroly hlavní účetní posoudí značení účetního dokladu, jeho obsah, okamžik vyhotovení, podpisy příkazce operace a správce rozpočtu. Po provedené kontrole předá doklad k proplacení.

Vykovává-li funkci správce rozpočtu a hlavní účetní jediná osoba, její povinností je dodržet všechny schvalovací postupy, jak správce rozpočtu, tak i hlavní účetní.

Za zavedení funkčního vnitřního kontrolního systému odpovídá vždy starosta obce. Při zavádění vnitřního kontrolního systému je důležité vymezit působnost jednotlivým odborům či organizačním útvarům v organizačním řádu organizace a zpracovat dotčeným pracovníkům do pracovních náplní rozsah jejich pravomocí a především odpovědnosti v rámci finančního řízení a kontroly. Zásada oddělení funkcí vyžaduje, aby nebyl žádný pracovní postup prováděn jednou osobou, ale aby se na něm podílelo více vzájemně se kontrolujících osob. Tato zásada je nejdůležitější především v oblasti výběrových řízení, uzavírání smluv, vzniku závazků, plateb a vymáhání pohledávek.²¹

²¹ § 25 odst. 2 b) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě ve znění pozdějších předpisů

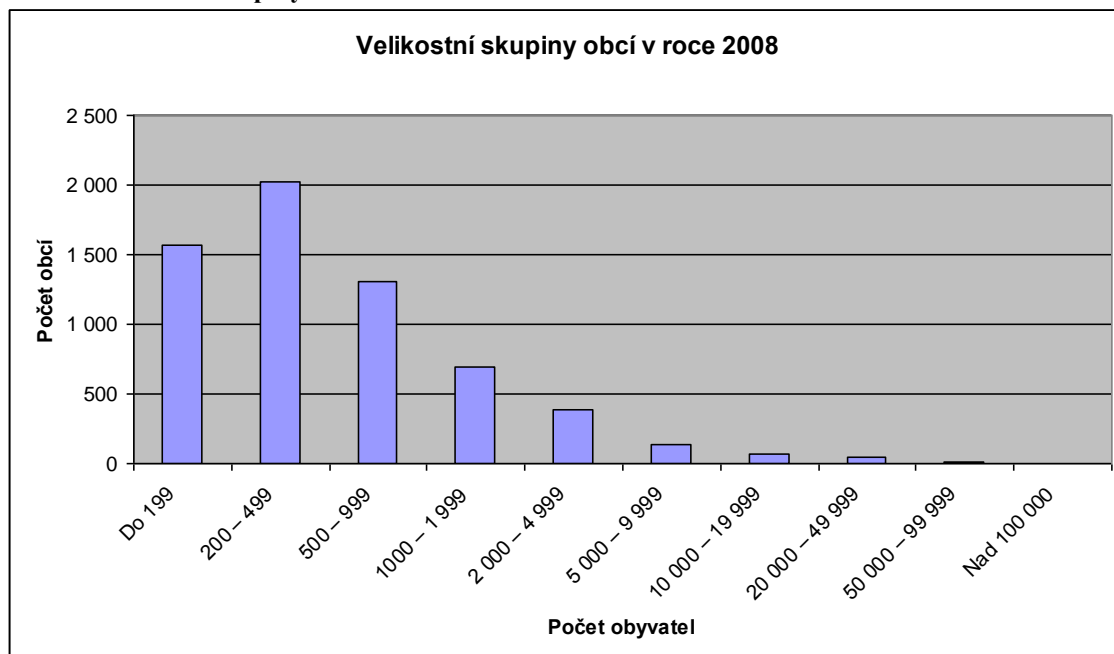
6. Příklady z praxe

U posuzování praktického použití zákona o finanční kontrole a přepisů souvisejících je nutno především vycházet z faktu, že převážná většina obcí (viz. tabulka 1) nespadá do povinnosti zřídit útvar vnitřního auditu.

Tabulka 1: Velikostní skupiny obcí 2008

Kategorie	Celkem obcí
Do 199	1 566
200 – 499	2 024
500 – 999	1 312
1000 – 1 999	692
2 000 – 4 999	381
5 000 – 9 999	141
10 000 – 19 999	70
20 000 – 49 999	42
50 000 – 99 999	16
Nad 100 000	5
Celkem	6 249

Graf 1: Velikostní skupiny obcí v roce 2008

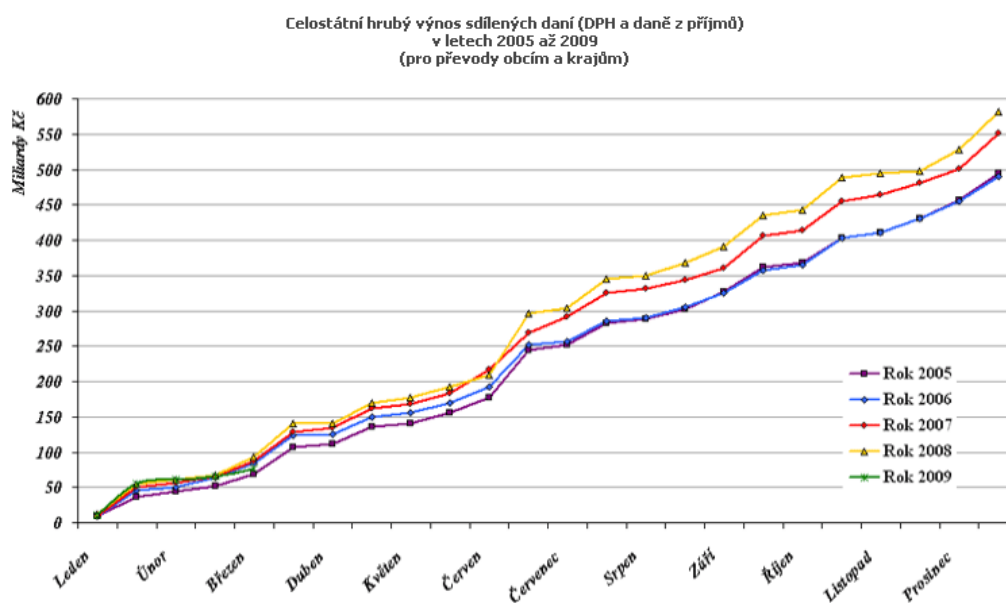

Zdroj: : <http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/p/1302-08>

Česká republika má pouze tři města nad 250 tis. obyvatel (Praha, Brno, Ostrava), dvě města v intervalu od 100 do 250 tis. obyvatel (Plzeň, Olomouc), šestnáct měst je v intervalu od 50 tis. do 100 tis. obyvatel.

Celostátní hrubý výnos daňových příjmů obcí a krajů za poslední období ukazuje následující graf:

Graf 2: Celostátní hrubý výnos sdílených daní v letech 2005 až 2009

Zdroj: http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/SID-3EA9846B-8C355171/cds/xsl/dane_poplatky_9394.html?year=

Z uvedeného grafu je patrný objem finančních prostředků plynoucí do rozpočtu obcí jenom ze sdílených daní.

6.1. Dotazník

Z praktických zkušeností vyplývá, že z oblasti finanční kontroly je nejvíce opomíjenou oblastí audit podle zaměření zejména v obci bez zákonné povinnosti zřídit interní audit²² Dotazník byl zaměřen na obce s počtem obyvatel do 3 000. V této skupině je často jediným zaměstnancem obce účetní pracující na plný nebo jenom na zkrácený pracovní úvazek. Dotazník byl rozeslán přes konferenci účetních malých obcí²³ viz. příloha č. 1. Šetření se zúčastnilo 45 obcí a jejich zaměstnanců z celé České republiky.

Tabulka 2: Počet zúčastněných obcí v dotazníkovém šetření

Velikostní kategorie obce	Počet zúčastněných obcí
1 - 2 999	45
3 000 - 5 999	0
6 000 - 8 999	0
9 000 - 11 999	0
12 000 – 14 999	0
15 000 a více	0

Tabulka 3: Zúčastněné obce podle krajů

Kraj	Počet
JČ	2
JM	4
KV	1
KHR	10
LIB	2
MSL	4
OL	2
PAR	3
PLZ	2
PRA	
STŘ	10
ÚST	3
VYS	1
ZL	1

²² § 29 odst. 6 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů

²³ Dostupné také [www: http://www.uctoobci.eu/index.php](http://www.uctoobci.eu/index.php)

Tabulka 4: Počet zaměstnanců

	1 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - a více
Celkový počet stálých zaměstnanců ve Vaší organizaci celkem	38	7	0	0

Ze zúčastněných obcí 84,4 % spadá do kategorie od jednoho do čtyř zaměstnanců a jenom 15,6 % zúčastněných obcí má pět až devět zaměstnanců. Do celkového počtu zaměstnanců nejsou zahrnováni zaměstnanci pracující na dohodu o provedení práce a dohodu o pracovní činnosti.

Tabulka 5: Počet obcí s odborem vnitřního auditu

	ano	ne
Je u vás zřízen odbor vnitřního auditu?	6	39

Odbor vnitřního auditu (u této velikostní skupiny obcí nad rámec stanovený zákonem) byl zřízen pouze u 13 % zúčastněných obcí.

Tabulka 6: Příkazce operace

	starosta	vedoucí odboru	jiná osoba
Funkci příkazce operace vykonává	35	10	0

Funkci příkazce operace nejčastěji vykonává starosta v 78 % případů a ve 22 % vedoucí odboru. Jiná osoba než starosta nebo vedoucí odboru funkci příkazce operace nevykonává.

Tabulka 7: Počet obcí se sloučenou funkcí správce rozpočtu a hlavní účetní

	ano	ne
Je sloučena funkce správce rozpočtu a hlavní účetní?	42	3

Funkce správce rozpočtu a hlavní účetní je sloučena dokonce ve 100 % případů.

Tabulka 8: Počet porušení použití finančních prostředků dle zákona o finanční kontrole

	ano	ne
Odhalil ve vaší organizaci vnitřní kontrolní systém porušení právních předpisů, nehospodárné, neúčelné nebo neefektivní nakládání s veřejnými prostředky?	0	45

V žádném ze zúčastněných obcí neodhalil vnitřní kontrolní systém porušení právních předpisů, nehospodárné, neúčelné nebo neefektivní nakládání s veřejnými prostředky.

Tabulka 9: Výkon vnitřního auditu

	ano	ne
Vykonává funkci interního auditu kontrolní výbor?	16	29
Vykonává funkci interního auditu finanční výbor?	25	20

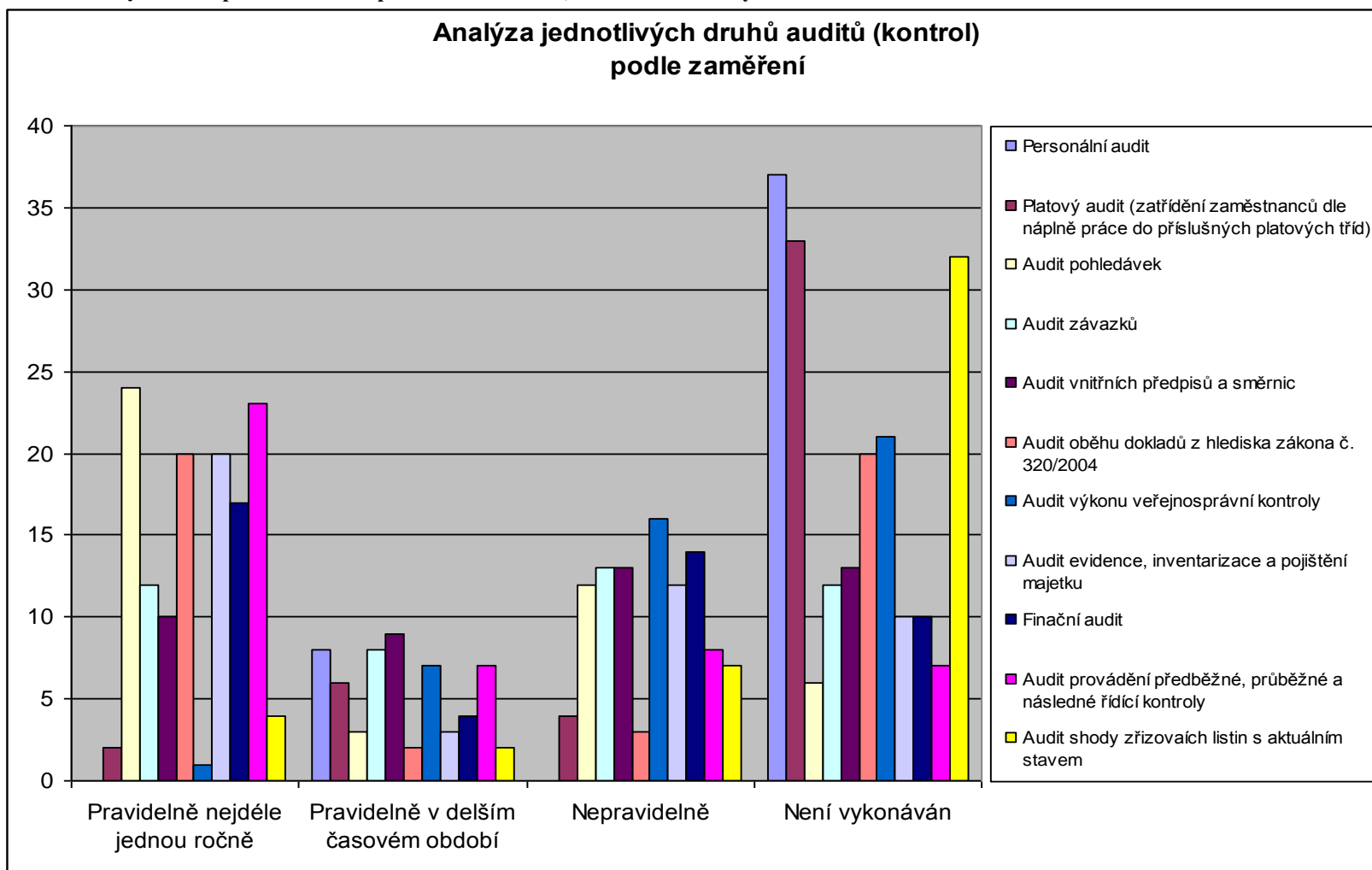
Zastupitelstvo obce pověřuje k výkonům interního auditu kontrolní výbor v 36 % případů a finanční výbor v 56 %. Ze zúčastněných obcí je v 37,8 % zpracován plán průběžných auditů.

Další část dotazníku obsahuje nejčastěji prováděné jednotlivé druhy auditů.

Tabulka 10: Jednotlivé druhy auditu podle pravidelnosti

	Pravidelně nejdéle jednou ročně	Pravidelně v delším časovém období	Nepravidelně	Není vykonáván
Personální audit	0	8	0	37
Platový audit (zatřídění zaměstnanců dle náplně práce do příslušných platových tříd)	2	6	4	33
Audit pohledávek	24	3	12	6
Audit závazků	12	8	13	12
Audit vnitřních předpisů a směrnic	10	9	13	13
Audit oběhu dokladů z hlediska zákona č. 320/2004	20	2	3	20
Audit výkonu veřejnosprávní kontroly	1	7	16	21
Audit evidence, inventarizace a pojištění majetku	20	3	12	10
Finanční audit	17	4	14	10
Audit provádění předběžné, průběžné a následné řídicí kontroly	23	7	8	7
Audit shody zřizovacích listin s aktuálním stavem	4	2	7	32

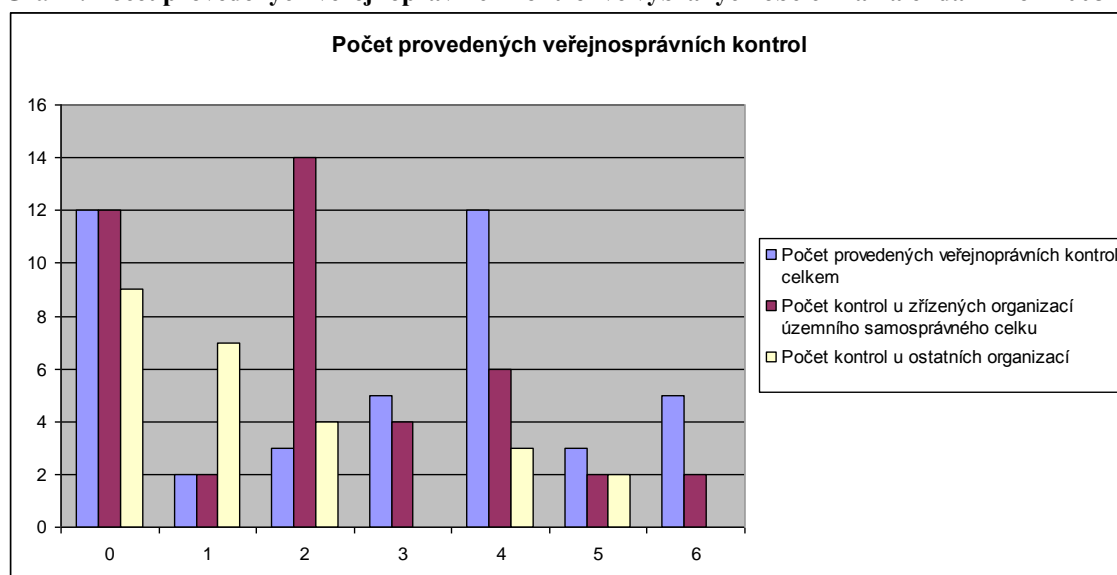
Graf 3: Druhy kontrol podle zaměření provedené v obcích, které se zúčastnily dotazníkového šetření

Z uvedeného šetření vyplývá, že nejčastěji je prováděna pravidelná kontrola pohledávek, výkonu předběžné, průběžné a následné finanční kontroly, oběhu dokladů z hlediska zákona o finanční kontrole a kontrola evidence, inventarizace a pojištění majetku. Naopak personální audit, platový audit a audit shody zřizovacích listin s aktuálním stavem ve většině případů není prováděn vůbec. Také kontrola vnitřních předpisů a směrnic je prováděna především buď nepravidelně nebo vykovávána není. Na malých obcích je kontrola a její četnost a pravidelnost v oblastech uvedených v grafu v plné pravomoci zastupitelstva a starosty. V této problematice neexistuje žádná právní úprava, zákonná norma nebo metodický pokyn. Dle zákona je obec povinna vykonávat pouze inventarizaci majetku a závazků ke dni účetní uzávěrky.²⁴

Obce ze zákona provádí veřejnosprávní kontrolu poskytnutých finančních prostředků dalším organizacím a žadatelům o veřejnou podporu. V praxi se jedná o finanční prostředky poskytované především základním a mateřským školám, tělovýchovným jednotám, dobrovolnému sdružení hasičů, včelařů aj. Mezi zřízené organizace územního samosprávného celku patří především základní školy, mateřské školy a právnické osoby zřízené za účelem podnikání.

Graf 4: Počet provedených veřejnosprávních kontrol ve vybraných obcích za kalendářní rok 2008

²⁴ § 29 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Tabulka 11: Výsledky veřejnoprávních kontrol

	0	1	2	3	4	5	6
Počet provedených veřejnoprávních kontrol celkem	12	2	3	5	12	3	5
Počet kontrol u zřízených organizací územního samosprávného celku	12	2	14	4	6	2	2
Počet kontrol u ostatních organizací	9	7	4	0	3	2	0

Z výsledků dotazníku vyplývá, že dvanáct zúčastněných obcí neposkytlo v kalendářním období 2008 žádné finanční prostředky podléhající kontrole dle zákona o finanční kontrole. Nejčastěji byla prováděna veřejnosprávní kontrola u zřízených organizací územního samosprávného celku.

Tabulka 12: Objem prověřených prostředků

Prověřený objem veřejných výdajů v Kč	86 060 839,00
Počet zjištění porušení zákona o finanční kontrole	0
Výše příspěvku, které se týká porušení zákona o finanční kontrole	0

Celkový objem veřejných výdajů, které byly předmětem veřejnosprávní kontroly, dosáhl v roce 2008 objemu 86 060 839 Kč. Do této částky se ovšem nezapočítávají finanční prostředky poskytnuté na základě darovací smlouvy. Ani v jednom případě nebylo zjištěno porušení zákona o finanční kontrole.

Tabulka 13: Pověření příspěvkové organizace k provádění veřejnosprávní kontroly

	ano	ne
Je vaše příspěvková organizace zmocněna zvláštním právním předpisem k provádění veřejnosprávní kontroly? (společně financované akce atd.)	5	40

6.2. Veřejnosprávní kontrola

V této části práce je pozornost zaměřena na jednotlivé problémy vyskytující se při praktické aplikaci zákona o finanční kontrole ve vybraných obcích v okrese Náchod a dále návrh na jejich možné řešení.

Obec má zřízenou příspěvkovou organizaci, které poskytuje neinvestiční a investiční dotace na provoz. Obec si nebyla jistá tím, zda má zákonnou povinnost zde provádět kontrolu poskytnutých příspěvků, ani tím kdo má právo kontrolu provádět a zda se kontrola provádí dle zákona o finanční kontrole. Povinnost vykonávat veřejnosprávní kontrolu u příjemců dotací je dána přímo zákonem o finanční kontrole.²⁵ Kontrolu musí provádět pracovník obce splňující kvalifikační předpoklady, u kterého nehrozí střet zájmů. Starosta obce pověří většinou hlavní účetní a zástupce výborů k provedení kontroly. V praxi ovšem často nastává případ, kdy obec i její příspěvková organizace zaměstnává jako účetní jednu osobu. Zde nastává neřešitelný paradox, kdy nelze plně vyhovět § 5 odst. b) a § 13 odst. 2) zákona č. 320/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů stanovujícím povinnost provádět kontrolu pomocí zaměstnanců. Obce často podobnou situaci řeší pověřením zastupitelstva obce zástupcům kontrolního nebo finančního výboru. Zde ovšem nejsou zaručeny kvalifikační předpoklady osob vykonávajících kontrolu. Jako možné východisko zde je možné navrhnout uzákonit možnost výkonu veřejnosprávní kontroly v odůvodněných případech prostřednictvím externího pracovníka.

Finanční a kontrolní výbory provedly na základě pověření zastupitelstva obce kontrolu v její zřízené příspěvkové organizaci a bylo vytknuto, že zaměstnanec obce nemůže vykonávat současně finanční kontrolu a inventarizaci jako zaměstnanec dané příspěvkové organizace a obce. Výbor zaměstnanci vytýkal porušení zákona o finanční kontrole. Zákon o finanční kontrole vylučuje z kontroly jednu a tutéž osobu pouze v případě provádění veřejnosprávní kontroly, kde hrozí střet zájmů. Veřejnosprávní kontrola zde obsahuje pouze kontrolu použití a zaúčtování dotace od zřizovatele. Při provádění řídicí kontroly v obci i v její zřízené příspěvkové organizaci jednou osobou

²⁵ § 9 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů

nedochází k porušování zákona o finanční kontrole. Tento případ zákon o finanční kontrole v žádném ze svých paragrafu nevylučuje.

Obec poskytla Tělovýchovné jednotě finanční příspěvek na běžný provoz. Obec po uplynutí účetního období písemně požádala Tělovýchovnou jednotu o předložení účetnictví ke kontrole. Předseda TJ se bránil, že ze zákona není povinností účetnictví obci předložit. Zákon o finanční kontrole jasně stanoví povinnost poskytovatele příspěvku provést veřejnosprávní kontrolu poskytnutého příspěvku, zejména pak faktu, zda byl dodržen účel příspěvku a zda byly dodrženy všechny zákonné předpisy, které s uvedeným příspěvkem souvisí, a tedy i s jejím zaúčtováním. Obec má ovšem právo požadovat předložení pouze takových účetních dokladů, které se týkají příspěvku a jeho zaúčtování.

Obec poskytla příspěvkové organizaci, u nichž není zřizovatelem, finanční dar. Ve smlouvě je uveden účel daru. Bude tato finanční částka podléhat zákonu o finanční kontrole? Zákon o finanční kontrole²⁶ stanoví vykonávat veřejnosprávní kontrolu u příjemců veřejné finanční podpory. V tomto případě se jedná o částku darovanou na základě darovací smlouvy a na tento případ se zákon o finanční kontrole nevztahuje.

Zastupitelstvo obce schválilo příspěvek pro místní zájmovou organizaci na nákup drobného materiálu. Je z hlediska zákona o finanční kontrole vhodnější jim poskytnout finanční příspěvek, nebo uvedený materiál koupit na doklad adresovaný na obec a zájmové organizaci předat již pouze drobný materiál? Toto rozhodnutí je plně v pravomoci zastupitelstva obce a řeší se následovně. Pokud zastupitelstvo rozhodne o poskytnutí účelového finančního příspěvku, dle zákona o finanční kontrole, je nutno po poskytnutí příspěvku provést veřejnosprávní kontrolu²⁷. Pokud zastupitelstvo obce schválí nákup drobného materiálu a dále jeho předání zájmové organizaci, postupuje obec při kontrole těchto výdajů podle řídicí kontroly²⁸.

²⁶ § 9 odst 2) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů

²⁷ § 9 odst 2) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů

²⁸ § 26 a následující zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů

6.3. Vnitřní kontrolní systém

Krajský úřad vytýkal při kontrole obci, že při zaúčtování dotace není na účetních dokladech uvedena věta: Operace je v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., v platném znění, a doklady pouze obsahují podpisy příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní. Zákon o finanční kontrole obci ukládá vytvořit systém finanční kontroly²⁹, dále stanovuje podmínky pro výkon předběžné, průběžné a následné kontroly, včetně pravomocí a povinností pro funkce příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní. Bližší podrobnosti a kontrolní metody poté řeší vyhláška č. 416/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. V žádném paragrafu však není stanoveno, že provedená kontrola se stvrzuje větou: operace je v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., v platném znění. Ve vyhlášce je pouze řečeno, že po provedení předběžné, průběžné nebo následné kontroly potvrdí příkazce operace, správce rozpočtu nebo hlavní účetní písemný podklad nebo účetní doklad svým podpisem a předá k dalšímu zpracování. Z uvedeného vyplývá, že výtka krajského úřadu není podložena porušením žádného zákona, termíny příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní řeší pouze zákony a vyhlášky týkající se zákona o finanční kontrole a z toho lze usuzovat, že kontrola dle tohoto zákona byla provedena. Nesrovnalostí pouze zůstává, že není uvedeno, zda se jednalo o kontrolu předběžnou, průběžnou nebo následnou. Účetní jednotka může mít však tuto problematiku řešenou ve vnitřních směrnících.

Finanční výbor obce se rozhodla zkontrolovat platy vyplácené v rámci obecního úřadu. Postupují v souladu se zákonnými předpisy? Z otázky vznesené na konferenci účetních³⁰ není patrné, zda finanční výbor vůbec splňuje nutnou podmínku pro vznesení tohoto požadavku, a tou je pověření k provedení uvedené kontroly zastupitelstvem obce. Právě v tomto případě je patrná naprostá absence zákonných norem upravujících danou situaci. Jako jedno z možných řešení je navrhováno zapracovat do vnitřních směrnic organizace institut práv, pravomocí a také zodpovědnosti při výkonu kontrol spadajících svým obsahem do vnitřního auditu právě kontrolním nebo finančním výborem.

²⁹ § 9 odst 3) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů

³⁰ Dostupné také [www: http://www.uctoobci.eu/index.php](http://www.uctoobci.eu/index.php)

Z dotazníkového šetření vyplývá, že se právě tento typ kontrol v posledním období hodně rozmáhá. Při řešení tohoto problému je nutno brát zřetel na zákon o ochraně osobních údajů. V tomto případě se jedná zejména o citlivé údaje vzniklé zpracováním práv a povinností v oblasti pracovního práva a zaměstnanosti ³¹ a zákonů na tento paragraf navazujících.

Obec se rozhodla sloučit funkce hlavní účetní, správce rozpočtu a pokladní. Zákon o finanční kontrole umožňuje za podmínek stanovených zákonem sloučení funkcí hlavní účetní a správce rozpočtu ³². Zákon ovšem zakazuje sloučení funkcí příkazce operace a správce rozpočtu ³³. Slučování s funkcí pokladní zákon o finanční kontrole v žádném z případů nezakazuje.

Obec se rozhodla do funkce správce rozpočtu ustanovit předsedu kontrolního výboru. Krajský úřad toto rozhodnutí napadl. Podle zákona o obcích ³⁴ může být předsedou kontrolního výboru pouze člen zastupitelstva. Zákon o finanční kontrole naopak upravuje povinnosti správce rozpočtu pouze jako zaměstnanci orgánu veřejné správy. Z těchto zákonů vyplývá, že nelze kumulovat funkci předsedy kontrolního výboru a funkci správce rozpočtu.

Předsedkyně kontrolního výboru zahrnula do ročního plánu kontrol i kontrolu u zřízené příspěvkové organizace obce základní školy. Jako oblast kontroly vymezila především kontrolu mzdových tarifů jednotlivých zaměstnanců. Zde došlo nejprve k opomenutí, že k provedení jakékoliv kontroly je nutné mít pověření obecního zastupitelstva. V tomto případě předsedkyně kontrolního výboru nemá právo na kontrolu mzdových tarifů jednotlivých zaměstnanců, jelikož nesplňuje základní

³¹ § 9 odst. d) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů

³² § 26 odst. 3) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů

³³ § 26 odst. 2) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů

³⁴ § 117 odst. 4) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

podmínku osoby pověřené výkonem kontrolní činnosti podle zákona o státní kontrole³⁵
a současně podle zákona o finanční kontrole³⁶.

³⁵ § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů

³⁶ § 13 odst. 2) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů

7. Zjištěné poznatky a jejich vyhodnocení

Finanční a kontrolní výbor může být pověřen výkonem interního auditu zastupitelstvem tehdy, pokud není zřízen útvar vnitřního auditu. Jeho přezkoumávání má být ze zákona nezávislé a objektivní a zjišťuje, zda nejsou porušovány právní předpisy. Pokud jsou výbory pověřeny výkonem interního auditu měly by mít vypracován střednědobý plán na 3 až 5 let a z toho vycházející roční plán kontrol.

Je třeba zpracovat do vnitřních směrnic statut vnitřního auditu vykonávaný kontrolním nebo finančním výborem, který obsahuje poslání, pravomoc a odpovědnost interního auditu a který schvaluje vedoucí orgánu veřejné správy.

Statut by měl obsahovat:

- postavení interního auditu v organizaci
- oprávnění přístupu k dokladům, osobám a majetku
- vymezení obsahu činnosti

Do vnitropodnikových směrnic obcí a jejich zřízených příspěvkových organizací je třeba, dokud nebude tato problematika řešena zákonnou normou, zpracovat metodiku upřesňující pravidelnost a rozsah kontrol, prováděných finančním a kontrolním výborem. Jedná se zejména o:

Tabulka 14: Návrh jednotlivých druhů auditů a jejich zaměření

Název auditu (kontroly)	Zaměření
Audit personální a platový	<ul style="list-style-type: none">- kontrola zařazení zaměstnanců do platových tříd s ohledem na vzdělání a náplň práce- kontrola uzavírání a platnosti pracovních smluv
Audit vnitřních předpisů a vnitropodnikových směrnic	<ul style="list-style-type: none">- kontrola souladu vnitřních předpisů s obecně platnými právními předpisy- pokrytí všech činností organizace potřebnými vnitřními předpisy- kontrola metodiky a srozumitelnosti vnitřních předpisů
Audit evidence, inventarizace a pojištění majetku	<ul style="list-style-type: none">- kontrola pojistných smluv v souladu s evidencí majetku- kontrola pojistných plnění- kontrola evidence majetku- kontrola provedené inventarizace majetku- kontrola evidence majetku na účetní výkazy- namátkově provedená fyzická inventura majetku- kontrola postupů u zařazování a vyřazování majetku- kontrola přiznání k dani z nemovitosti a k dani darovací
Audit oběhu dokladů z hlediska zákona č. 320/2004	<ul style="list-style-type: none">- kontrola řídicí kontroly v organizaci- kontrola formální správnosti dokladů- kontrola přijetí a evidence dokladů- kontrola přípravy dokladů k realizaci finanční kontroly- kontrola zaúčtování dokladů
Audit pohledávek	<ul style="list-style-type: none">- kontrola evidence pohledávek- kontrola odeslaných upomínek- kontrola postupů při vymáhání pohledávek, zejména její včasnosti- kontrola finančních ztrát v případě promlčení pohledávek- kontrola evidence a výběru poplatků- kontrola výše a oprávněnosti vybíraných poplatků
Audit závazků	<ul style="list-style-type: none">- kontrola evidence závazků a jejich průběžného plnění
Audit finanční	<ul style="list-style-type: none">- kontrola údajů uváděných ve finančních výkazech se skutečností- kontrola provedené dokladové inventury- kontrola rozpočtového hospodaření- kontrola předvahy, rozvahy a výkazu o plnění rozpočtu

Audit výkonu veřejnosprávní kontroly	<ul style="list-style-type: none"> - kontrola prováděných veřejnoprávních kontrol - kontrola jejich vyhodnocení a dodržování procesních pravidel
Audit shody zřizovacích listin s aktuálním stavem	<ul style="list-style-type: none"> - kontrola zřizovacích listin příspěvkové organizace s aktuálním stavem - kontrola hospodářské činnosti s platnými živnostenskými listy

Zdroj: vlastní zpracování

Zde dochází velice často ze strany požadavků výborů při předkládání osobních údajů k porušování zákona o ochraně osobních údajů. Zaměstnanci obce a jejich zřízených příspěvkových organizací by měli při předkládání osobních údajů zaměstnanců při prováděných kontrolách dle zákona o finanční kontrole především postupovat v souladu se stanoviskem č. 5/2006 Úřadu pro ochranu osobních údajů.³⁷

Pokud zastupitelstvo obce pověří kontrolní nebo finanční výbor k výkonu vnitřních auditů, nelze opominout zákonnou povinnost vést spisovou dokumentaci dle zákona č. 416/2004 Sb. Jejich kontrolní zpráva musí být vždy jasná, srozumitelná, věcná, správně formulovaná, především bez jakýchkoliv subjektivních názorů. Pokud s jejich zprávou zaměstnanec obce nesouhlasí, připojuje se do spisu jeho písemné stanovisko.

Pokud je zaměstnanec obce finančním a kontrolním výborem tlačen při jejich vnitřních kontrolách k poskytování soukromých a citlivých údajů jednotlivých zaměstnanců, a je přesvědčen, že tím dochází k porušování zákona o ochraně osobních údajů, upozorňuji na zákon č. 420/2004 Sb. o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů, zejména na § 6 odst.3 c), který říká:

³⁷ Dostupné také www: http://www.uouu.cz/stanovisko_2006_5.pdf

Kontroloři jsou povinni šetřit práva a právem chráněné zájmy územního celku, jeho zaměstnanců a členů jeho volených orgánů³⁸. A dále je nutno brát v úvahu odst. 4 téhož zákona, který říká: Jestliže kontrolor při přezkoumání zjistí skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, postupuje podle zvláštního právního předpisu a neprodleně o nich písemně informuje příslušné zastupitelstvo, případně statutární orgán dobrovolného svazku obcí³⁹.

³⁸ § 6 odst. 3 c) zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů.

³⁹ § 6 odst. 4 zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů.

8. Závěr

Bývalý prezident Nejvyššího kontrolního úřadu PhDr. Václav Peřich začíná často svoje přednášky konstatováním dvou nejfrekventovanějších lží o kontrole. První přichází ve chvíli, kdy kontroloři slibují na začátku kontroly, že nepřišli kontrolovat, ale se snahou pomoci kontrolované osobě, druhou je odpověď kontrolované osoby, která vítá kontrolory se slovy „To jsme rádi, že jste přišli...“ .

Tato diplomová práce ani zdaleka nedokáže postihnout veškerou problematiku týkající se zákona o finanční kontrole. Cílem bylo poukázat na nejčastější problémy při dodržování zákona o finanční kontrole v obci a současně nastínit možnost jejich řešení. V kapitole 6.2 a 6.3 jsou vybrány nejčastější problémy a jejich možné řešení podle platných zákonů ke dni napsání této diplomové práce. V kapitola 7 je zaměřena především na doporučení pro malé obce na vnitropodnikovou úpravu aplikace některých částí zákona, I z dotazníkového šetření vyplývá, že řídicí kontrola již při aplikaci nečiní žádné významnější potíže. Naopak oblast vnitřního kontrolního systému, jeho provázaností s finančními a kontrolními výbory je v našem zákonodárství dosti nepřehledná, případně není upravena vůbec. V rámci stanovení určitých pravidel, by bylo vhodné pravomoci, povinnosti a zodpovědnost těchto výborů a jejich kontrol upravit vydáním zákonné normy, případně ošetřit provádění interních kontrol jiným vhodným způsobem.

Jako možné řešení v dalším období je doporučováno v souladu s Koncepcí rozvoje finanční kontroly přímo zřízení organizací vykonávající pravidelný interní audit u malých obcí bez zřízeného odboru interního auditu. A zákonným způsobem u těchto subjektů zajistit odbornost, certifikaci a praxi osob, které by tento typ kontrol vykonávaly.

9. Seznam literatury

- [1] DVOŘÁK B., DVOŘÁKOVÁ J. *Pracovní postupy a dokumentace při realizaci veřejnosprávních kontrol a interního auditu*. Pardubice: Český a moravský účetní dvůr, 2004, ISBN 80-903246-1-4
- [2] HÁJEK K. *Řídící kontrola v příspěvkových organizacích*. Vyškov: I. Spirová, 2004, ISBN 80-239-2334-X
- [3] REKTORČÍK J., ŠELEŠOVSKÝ J. a kol.: *Jak řídit kraj, město a obec IV. Díl Strategie, komunikace a řízení*. Brno: MU, 2002, ISBN 80-210-2957-9
- [4] Zákon č. 552/1991 Sb., *o státní kontrole*, ve znění pozdějších předpisů
- [5] Zákon č. 563/1991 Sb., *o účetnictví*, ve znění pozdějších předpisů
- [6] Zákon č. 128/2000 Sb., *o obcích (obecní zřízení)* ve znění pozdějších předpisů
- [7] Zákon č. 202/2000 Sb., *o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů*, ve znění pozdějších předpisů
- [8] Zákon č. 320/2001 Sb., *o finanční kontrole ve veřejné správě* ve znění pozdějších předpisů
- [9] Zákon č. 123/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 320/2001 Sb., *o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)*, ve znění pozdějších předpisů.
- [10] Zákon č. 420/2004 Sb., *o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí*, ve znění pozdějších předpisů
- [11] Zákon č. 421/2004 Sb., *o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí*, ve znění pozdějších předpisů
- [12] webové stránky Českého statistického úřadu www.czso.cz
- [13] webové stránky Ministerstva financí www.cds.mfcr.cz
- [14] webové stránky Úřadu pro ochranu osobních údajů www.uoou.cz
- [15] webové stránky Portálu veřejné správy České republiky <http://portal.gov.cz>

10. Přílohy

Příloha č.1: Dotazník

Příloha č.2: Výsledky veřejnoprávních kontrol za rok 2007

Příloha č. 3: Počet interních auditorů a vykonaných auditů za rok 2007

Příloha č.4: Stanovisko č. 5/2006 Úřadu pro ochranu osobních údajů k poskytování osobních údajů při kontrolní činnosti

Příloha č.1: Dotazník

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE
PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA
Katedra práva

Dotazník k zákonu o finanční kontrole

Michaela Šrámková
student 5. ročníku PEF ČZU
2008/2009

Základní informace

Vážení respondenti, dotazník, který se Vám dostal do rukou, poslouží jako podkladový materiál pro mou diplomovou práci na Provozně ekonomické fakultě České zemědělské univerzity v Praze, nazvanou „Zákon o finanční kontrole“.

Metodické pokyny

Dotazník je složen z několika typů otázek. Z důvodu co největšího zjednodušení při vyplňování obsahuje především zaškrtačací pole nebo možnost výběru z předem daných možností. Kliknutím na toto pole se rozbalí možnost výběru. Kurzívou jsou u jednotlivých otázek podrobnější informace. Dotazník, prosím, vyplňte a zašlete jako přílohu na moji emailovou adresu: mich.sramkova@seznam.cz.

Dotazník je zcela anonymní a dobrovolný. Předem děkuji za Váš čas a přeji hezký den.

1. Počet obyvatel obce - vyberte -
Vyberte z nabízených možností.

2. Kraj - vyberte -
Vyberte z nabízených možností.

3. Celkový počet stálých zaměstnanců ve Vaší organizaci celkem - vyberte -
Vyberte z nabízených možností. Nezahrnují se zaměstnanci pracující na dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti.

Vnitřní kontrolní systém

4. Je u vás zřízen odbor vnitřního auditu? ano ne
Vyberte jednu z možností.

Dále postupujte podle skutečnosti, zda u vás je, či není zřízen odbor vnitřního auditu.

a) Pro obce se zřízeným odborem vnitřního auditu

5. Funkci příkazce operace vykonává: - vyberte -
Vyberte jednu z možností.

6. Je sloučena funkce správce rozpočtu a hlavní účetní? ano ne
Vyberte jednu z možností.

7. Odhalil ve vaší organizaci vnitřní kontrolní systém porušení právních předpisů, nevhodné, neúčelné nebo neefektivní nakládání s veřejnými prostředky?
Vyberte jednu z možností . ano ne

b) Pro obce bez zřízeného odboru vnitřního auditu

8. Pověřuje zastupitelstvo obce kontrolní nebo finanční výbor k výkonům interního auditu?
Vyberte jednu z možností. ano ne

9. Vykonává funkci interního auditu kontrolní výbor? ano ne

10. Vykonává funkci interního auditu finanční výbor?
Vyberte vždy jednu z možností. ano ne

11. Je sloučena funkce správce rozpočtu a hlavní účetní?
Vyberte jednu z možností. ano ne

12. Odhalil ve vaší organizaci vnitřní kontrolní systém porušení právních předpisů, nevhodné, neúčelné nebo neefektivní nakládání s veřejnými prostředky?
Vyberte jednu z možností. ano ne

13. Je ve vaší organizaci zpracován plán průběžných auditů, i když tato povinnost pro obce bez odboru vnitřního auditu není zákonem stanovena?
Vyberte jednu z možností. ano ne

14. Výkon jednotlivých druhů auditů v organizaci (pravidelnost označte křížkem):
Vyberte vždy jednu z možností.

Druh auditu (kontroly)	Jednotlivé druhy auditu jsou vykonávány:			
	<i>Pravidelně nejdéle jednou ročně</i>	<i>Pravidelně v delším časovém období</i>	<i>Nepravidelně</i>	<i>Není vykonáván</i>
14.1 Personální audit (profesní způsobilost a úroveň zaměstnanců)	☐	☐	☐	☐
14.2 Platový audit (zatřídění zaměstnanců dle náplně práce do příslušných platových tříd)	☐	☐	☐	☐
14.3 Audit pohledávek (jejich evidence a vymáhání)	☐	☐	☐	☐
14.4 Audit závazků (jejich evidence a řešení)	☐	☐	☐	☐
14.5 Audit vnitřních předpisů a směrnic	☐	☐	☐	☐
14.6 Audit oběhu dokladů z hlediska zákona č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole ve znění pozdějších předpisů	☐	☐	☐	☐
14.7 Audit výkonu veřejnoprávní kontroly u příjemců veřejné finanční podpory	☐	☐	☐	☐
14.8 Audit evidence, inventarizace a pojištění majetku	☐	☐	☐	☐
14.9 Finanční audit (soulad údajů ve finančních, účetních a jiných výkazech)	☐	☐	☐	☐
14.10 Audit provádění předběžné, průběžné a následné řídicí kontroly	☐	☐	☐	☐
14.11 Audit shody zřizovacích listin s aktuálním stavem	☐	☐	☐	☐

Veřejnoprávní kontrola

15. Počet provedených veřejnoprávních kontrol:
Uveďte počet.

16. Počet kontrol u zřízených organizací územního samosprávného celku:
Uveďte počet.

17. Počet kontrol u ostatních organizací:
Uveďte počet.

18. Prověřený objem veřejných výdajů v Kč:
Uveďte počet.

19. Počet zjištění porušení zákona o finanční kontrole:
Uveďte počet.

20. Výše příspěvku, které se týká porušení zákona o finanční kontrole:
Uveďte počet.

21. Je vaše příspěvková organizace zmocněna zvláštním právním předpisem k provádění veřejnosprávní kontroly? (společně financované akce atd.) ano ne
Vyberte jednu z možností.

Tímto ještě jednou děkuji za Váš čas.

Příloha č.2: Výsledky veřejnoprávních kontrol za rok 2007

Příloha č. 2b

Výsledky veřejnosprávních kontrol provedených územními samosprávnými celky v roce 2007

	Prověřený objem veřejných příjmů v tis. Kč		Prověřený objem veřejných výdajů v tis. Kč		Počet oznámení podezření na spáchání trestného činu předané státnímu zastupitelství	Rozsah zjištění porušení rozpočtové kázně předané příslušnému správci daně v tis. Kč
	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha, obce, městské části	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha, obce, městské části		
Hlavní město Praha	684 145	2 671 257	884 837	2 627 216	1	67
Jihočeský kraj	411 123	2 483 852	354 814	2 561 179	1	0
Jihomoravský kraj	13 807	3 627 327	90 465	5 276 281	1	3
Karlovarský kraj	207 966	537 160	94 597	418 691	0	0
Kraj Vysočina	313 125	1 722 210	417 996	1 775 311	0	0
Královéhradecký kraj	535 070	1 809 407	647 462	2 056 185	0	2
Liberecký kraj	2 359 338	4 532 647	2 445 311	4 505 003	0	0
Moravskoslezský kraj	1 517 284	6 697 744	856 174	5 016 980	0	0
Olomoucký kraj	1 510 511	4 480 484	5 955 975	8 787 410	0	0
Pardubický kraj	145 752	1 487 958	161 966	1 513 634	0	0
Plzeňský kraj	924 287	3 241 533	943 540	3 290 593	1	0
Středočeský kraj	6 515 856	11 036 995	6 749 237	11 431 953	1	0
Ústecký kraj	110 234	1 717 878	43 645	1 690 728	3	0
Zlínský kraj	439 610	2 209 871	436 540	2 183 179	1	0

Zdroj: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/verspr_kontrola_40051.html

Příloha č. 3: Počet interních auditorů a vykonaných auditů za rok 2007

Příloha č. 1b

Přehled o počtu výkonných interních auditorů a o vykonaných auditech v působnosti územních samosprávných celků v roce 2007

	Počet schválených pracovních míst výkonných auditorů útvarů IA		Skutečný stav výkonných interních auditorů		Počet vykonaných auditů		Počet upozornění na nepřijetí příslušných opatření auditovanou osobou	
	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha, obce, městské části vč. zřízených organizací	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha, obce, městské části vč. zřízených organizací	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha, obce, městské části vč. zřízených organizací	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha, obce, městské části vč. zřízených organizací
Hlavní město Praha	7	64	7	63	15	378	0	1
Jihočeský kraj	2	15	2	15	7	88	0	0
Jihomoravský kraj	3	81	3	83	12	565	0	7
Karlovarský kraj	5	13	3	11	14	31	0	0
Kraj Vysočina	3	14	2	14	6	77	0	4
Královéhradecký kraj	2	17	2	22	5	89	0	6
Liberecký kraj	2	10	2	12	4	36	0	1
Moravskoslezský kraj	5	50	5	47	16	228	0	3
Olomoucký kraj	3	21	3	21	11	75	0	17
Pardubický kraj	2	11	2	10	7	350	0	0
Plzeňský kraj	2	29	1	28	3	219	0	2
Středočeský kraj	4	23	4	23	7	93	0	3
Ústecký kraj	3	30	3	32	3	233	0	1
Zlínský kraj	4	20	4	19	11	76	1	1

Zdroj: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/verspr_kontrola_40054.html

Příloha č.4: Stanovisko č. 5/2006 Úřadu pro ochranu osobních údajů k poskytování osobních údajů při kontrolní činnosti

Úřad pro ochranu osobních údajů

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7, Tel.: 234 665 111, Fax: 234 665 444; e-mail: posta@uoou.cz

STANOVISKO č. 5/2006

květen 2006

Poskytování osobních údajů při kontrolní činnosti

Právním řádem ČR nejsou výslovně upraveny dvě otázky zásadního významu, které se vztahují k zpřístupňování osobních údajů při provádění různých druhů kontrol, a to zda je kontrolovaný subjekt povinen kontrolním orgánům osobní údaje poskytnout bez souhlasu subjektu údajů a pokud ano, v jakém rozsahu.

Právní předpisy regulující oblast kontroly přiznávají kontrolním orgánům široká oprávnění v oblasti přístupu k údajům, informacím i dokumentům kontrolovaného subjektu. Základním právním předpisem upravujícím tato oprávnění je zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní kontrole“). Podle ustanovení § 11 písm. d) tohoto zákona jsou kontrolní pracovníci při provádění kontroly oprávněni požadovat na kontrolovaných osobách poskytnutí pravdivých a úplných informací o zjišťovaných a souvisejících skutečnostech: Podle písm. b) téhož paragrafu mohou požadovat mimo jiné předložení originálních dokladů a dalších písemností a podle písm. e) téhož paragrafu jsou oprávněni v odůvodněných případech také doklady zajišťovat. V souvislosti s kontrolou zaměřenou např. na hospodaření kontrolované osoby může být tedy požadavek kontrolních pracovníků na poskytnutí informací a dokladů obsahujících i osobní údaje považován za adekvátní jejich povinnosti zjistit při kontrole skutečný stav věci a kontrolní zjištění prokázat doklady, uložené ustanovením § 12 odst. 1 zákona o státní kontrole. Využití rodných čísel je pak umožněno ustanovením § 13c odst. 1 písm. a) zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných čísel a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

Lze konstatovat, že předání osobních údajů pro účel provedení státní kontroly je možné bez souhlasu subjektu údajů, a to zcela v souladu s § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“). Zde je stanoveno, že správce osobních údajů může údaje zpracovávat bez souhlasu subjektu údajů, jestliže provádí zpracování nezbytné pro dodržení právní povinnosti správce. Právní povinnost správce je v tomto případě založena ustanovením § 14 odst. 1 zákona o státní kontrole, podle něhož jsou kontrolované osoby povinny vytvořit základní podmínky k provedení kontroly, zejména jsou povinny poskytnout součinnost odpovídající oprávněním kontrolních pracovníků.

Všechny podklady, které budou v rámci kontroly vyžadovány, musejí být přiměřené účelu konkrétní kontroly, přičemž tento účel je určován zvláštními (hmotněprávními) předpisy, které zakládají jednotlivým subjektům právo ke kontrole jiného subjektu.

Dalším zákonem upravujícím oblast kontroly je zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů. Ustanovení § 13 odst. 1 zákona o finanční kontrole uvádí, že vzájemné vztahy mezi kontrolními orgány a kontrolovanými osobami při výkonu veřejnosprávní kontroly na místě se řídí částí třetí zákona o státní kontrole, nestanoví-li tento zákon jinak. Tedy i při výkonu kontroly podle tohoto zákona se postupuje výše popsaným způsobem.

Speciální úpravu obsahuje ustanovení § 13 odst. 2, podle něhož zaměstnanci kontrolního orgánu při veřejnosprávní kontrole vykonávané na místě u právnické nebo fyzické osoby, která je žadatelem o veřejnou finanční podporu nebo jejím příjemcem, mohou používat kontrolní oprávnění podle tohoto zákona. Podle části třetí zákona o státní kontrole však pouze v rozsahu